

Rafmagnsveita Reykjavíkur, erindi viðvirkjandi launagreiðslum á skrifstofunni 1.nóvember 1935 og 4. feb. 1936

Bjarni Benediktsson – Rafmagnsveita Reykjavíkur, erindi viðvirkjandi launagreiðslum á skrifstofunni
1.nóvember 1935 og 4. feb. 1936 – Vélgæzlu - yfirvinna – Karl Lárusson– Jóhannes Kristjánsson -
hans Hoffmanns

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-3, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

RAFMAGNSVEITA REYKJAVÍKUR

Reykjavík, 4. febr. 1936

Viðv. greiðslu fyrir aukavinnu.

Sem sýar við brjefi yðar, herra borgarstjóri, dagsettu 6. jan. s.l. um ályktun bæjarstjórnarinnar í sambandi við fjárhagsáætlun Reykjavíkurbæjar 1936 viðvíkjandi eftirvinnu fastra starfsmanna, vil jeg leyfa mér að gera eftirfarandi tillögur:

- 1) Þar sem ekki verður komist hjá aukavinnu, svo sem við aukna vjela-gæzlu í vöndum veörum (2 vjelamenn á vakt í senn) við krap og íshreinsun, við vjel- og línubílanir utan venjulegs vinnutíma, við tengingar að naturlagi eða á helgidögum greiðist aukavinna eftir þeim reglum sem um getur í meðfygkjandi tillögum um fyrir-komulag á eftirvinnu.
- 2) Þar sem aukavinnna hefir smásaman hlaðist á vegna vaxtar starfans og nú er orðin meira eða minna föst mánaðargreiðsla skal vinnunná annaðhvort skift á fleiri, eða ákveðin föst laun miðað við starf-ann eins og hann er nú eða fyrirsjáanlega verður.

Til frekari upplýsingarþessu legg jeg hjer með tillögur skrifstofumannanna, sem mér virðist rjett að hafa til hliðsjonar í þessu sambandi.

Virðingarfyllst

Rafmagnsstjórinn í Reykjavík

Steingr. Jónsson.

Til borgarstjórans í Reykjavík.

RAFMAGNSVEITA REYKJAVÍKUR.

Reykjavík, 30. jan. 1936

Nokkrar tillögur viðvíkjandi fyrir-komulagi á eftirvinnu við Rafmagns-veitu Reykjavíkur.

Forstöðumenn hinna ýmsu deilda (umsjónarmaður raflagna, aðalbókari, gjaldkeri og aðstoðarverkfræðingur) fá ekki greiðslu fyrir yfirvinnu, enda sjeu hin föstu laun þeirra ákveðin með til-liti til þess, að þeir vinni yfirvinnu þegar þörf gerist.

Þar sem ekki er hægt, nema með hlutfallslega mjög miklum kostnaði, að komast hjá yfirvinnu ýmissa starfsmanna, svo sem vjela-manna, línumannna, montöra og sumra skrifstofumanna (sbr. greinar-gerð aðalbókara frá 1. nóv. s.l.), er mjög nauðsynlegt, að settar verði ákveðnar reglur um eftirvinnuna og hun á þann hatt kontrollera mjög nákvæmlega.

Þau atriði, sem sjerstaklega koma til greina í því sam-bandi, eru:

- að forstöðumenn deildanna beri ábyrgð gagnvart rafmagnsstjórn á því, að eftirvinna sje ekki unnin í hlutaðeigjandi deild um nema mjög bryn nauðsyn beri til.
- að útreikningur og samanburður launagreiðslanna fari fram í gegn um launabókhalð eftir vinnulistum.
- að öll eftirvinna sje skráð fyrir hvern dag á þar til gerðar vinnuseðil, og sje einn maður á hverjum seðli. Forstöðu-menn deildanna fylli út, eða að minnsta kosti staðfesta hvern seðil.

Seðlarnir sjeu þannig gerðir, að á þeim sje tilgreint hver vinnur vinnuna, hvenær hun er unnin, hversvegna hun er unnin, og við hvað hun er unnin. Er síðasta atriðið

- gert með tilvísun til kontoskiptingar, sem prentuð er á bak hvers seðils.
- að seðlar þessir fari daglega, eða að minnsta kosti vikulega, ef um stopula eftirvinnu er að ræða, til launabókhaldsins. Þar skulu seðlarnir reiknaðir út og færast jöfnum höndum og þeir koma á vinnulista viðkomandi deilda.
- að enginn vinnulisti sje greiddur nema forstöðumaður viðkomandi deildar staðfesti hann sem rjettan.

Eins og hjer er talað um að framan skal einnig farið með þá menn, sem fá kaup sitt vikulega eftir útreikningi fjölda vinnutímanna, og skal skila dagseðlunum yfir unninn tíma-fjölda í lok hvers vinnudags eða í byrjun næsta dags á eftir. Þessir seðlar skulu síðan færðir í launabókhalðinu jöfnum höndum og þeir koma inn eins og sagt er um hjer að framan um eftirvinnuna.

Undir þessa seðla skrifar verkstjóri.

- að vikuleg og mánaðarleg skýrsla verði gerð af launabókhalðinu yfir alla eftirvinnu, sem unnin er, og hún send rafmagnsstjóra og síðan borgarstjóra.

Þau atriði, sem hjer hafa verið talin, eru nokkur höfuðatriði launabókhalds; og er enginn vafi á því að þau myndu hafa stór áhrif til góðs í því efni að auka allt kontrol með allri vinnu, sem unnin er hjá stofnuninni, og þannig hafa þau áhrif að eftirvinnan minkaði frá því sem nú er, ef hún er að einhverju leyti óeðlileg.

Yms önnur atriði koma til greina við slíkt kontrol og falla þau öll undir launabókhalðið, og virðist skynsamlegt að taka sjer til fyrirmyndar í þessum efnum þær reglur og það fyrirkomulag, sem ríkir um þessa hluti á H.C. Örstedsværket í Kaupmannahöfn.

RAFMAGNSVEITA REYKJAVÍKUR.

Reykjavík, 1. nóv. 1935

Viðvíkjandi launagreiðslum á skrifstofunni.

Með tilliti til þeirra breytinga, sem gerðar hafa verið á skrifstofuhaldi Rafmagnsveitunnar, og þa sjerstaklega með tilliti til nýrrar starfskiptingar og niðurlagning eftirvinnunnar, að mestu leyti, þykir rjett að gera eftirfarandi tillögur til breytinga á launum og á greiðslum vegna eftirvinnu.

Hefir lítillega verið minnst á þetta áður í sambandi við breytinguna á skrifstofunni, en hjer skal gerð nokkur frekari grein fyrir því.

Flutningur manna úr einu starfi í annað.

Einsog vitað er, hafa allmargir af starfsmönnunum skift um störf. Sumpart hefir su skifting ekki haft annað í för með sjer en að sjálf vinna manna hafir orðið önnur, en sumpart hefir skiftingin líka orðið þess valdandi að auknabyrgð hefir færst á herðar þeirra manna, sem tekið hafa við nýju störfunum. Þar sem hið síðara er tilfellið, og þar sem ekki er um sjerlega há laun að ræða fyrir, virðist mjög sanngjart að þeir menn, sem þannig er hátt að um, verði látnir njóta þess trausts, sem þeim á þenna hátt er synt, með því, að þeir komi til að bera meira úr þýtum, að launum til, en áður. Slík hækkun á launum eða launauppbót, gæti komið frá annað hvort á þann hátt, að þessir menn fengu aukaaldursuppbætur, þar sem hægt væri að koma því við, eða á þann hátt, að þeir væru færðir til í launaflokki, og mun hvorutveggja hafa verið tíðkað áður hjá bæjarstofnunum, enda algild regla á samskonar skrifstofum erlendis.

Þeir, sem sjerstaklega koma til greina í þessu sambandi eru þeir Karl Larusson og Jóhannes Kristjánsson. Karl Larusson er með starfi sínu, sem umsjonarmaður með breytingum, færslu viðskiftaskrár og reikningsútskrifta r, orðinu nokkurskonar deildarstjóri innan vjebanda bokhaldsins. enda er ætlast til, að þessi störf verði sjerstakur, og liður undir aðalbókhalðinu einsog er hjá öðrum rafveitum erlendis, sem nú hafa 12 þausund málitækjafiöla.

Hefir hann því með þessu þá stöðu á skrifstofunni, er fyllilega rjettlatir það, að honum verði veitt launahækkun. Auk þess hefir aðrir, sem þó hafa haft hærri laun en hann. Hækkunin, sem hjer virðist vera eðlilegust, er að Karl verði færður úr 6. launaflokki (2500-3500) og í 5. launafl. (3000-4000). Um Jóhannes Kristjánsson má nokkuð líkt segja og Karl. Jóhannes hefir ekki unnið skrifstofufólkið. Þegar hann nu er kominn inn á skrifstofuna og orðinn aðstoðarmaður gjaldkerans (aðstoðargjaldkeri), virðist vera eðlilegt, að hann falli inn undir launaflokkun skrifstofufólksins, eðlilegast að hann taki laun eftir 5. flokki, eða til að byrja með eftir 6. flokki, og að hann komi þar í aldursuppbótarsæti, sem aldur hans myndi hafa veitt honum rjett til, ef hann hefði frá byrjun star tímans verið í þessum flokki, sbr. launasamþ. bæjarins 4. gr.

Samkvæmt áðurnefndum breytingum á skrifstofuhaldinu er sv til ætlast að eftirvinnan falli niður. Má þetta verða, að lang mestu leyti, en þó er fyrirsjáanlegt, að nokkur yfirvinna hlýtur óhjákvæmilega að verða unnin af nokkurum mönnum. Kemur þetta einkum til af því, að starfi skrifstofunnar, bæði í bókhaldsdeild (viðskiftasþjaldskrárfærslan og reikningsútskriftin) og í gjaldkeradeild eru akaflega mikið þess eðlis, að þau verða að lúkast á ákveðnum tíma ef reikningar eiga að komast út í tæka tíð og má fyrsta atriði starfsins ekki vera nema sem skemmst á undan hinu síðara; t.d. verður sem stytstur tími að líða á milli álesturs og innheimtu hjá sama manni. Hygg jeg þessa gæta miklu fremur hjer á skrifstofunni heldur en öðrum skrifstofum hjer á landi og fremur en á skrifstofum erlendrar rafmagnsstöðva. S tafar það af því, að hjer verður að vinna öll störfin viðvíkjandi álestri, innheimtu etc. á ekki meira en 20-27 dögum, ef innheimtan á að geta verið mánaðarleg, en hliðstæðar rafmagnsveitur innheimta ekki nema annan hvorn mánuð eða kvartalsvís, eða jafnvel hálfárslega. Þegar því lesa á á 14 þúsund mæla og senda reikninga út til tæpra 11 þúsund neytenda, er óhjákvæmilegt annað an að vinna verði, á stundum, framyfir venjulegan skrifstofutíma. Þá eykur það og skrifstofustörf Rafmagnsveitunnar, miðað við hliðstæðar rafmagnsveitur erlendis, að rafmagnsneytendunum eru hjer sýnd miklu meiri linkind hefur en tíðkast erlendis, en það torveldar aftur eðlilegan gang skrifstofustarfanna. Þessu má vitanlega breyta þannig að yfirvinnan hverfi algjörlega, en það verður ekki gjört í einu vettvangi, og ef að halda ætti mánaðarinnheimtunni þyrfti undir öllum kringumstæðum aukið húsrúm og talsvert dýr viðbótartæki.- Auk þessa verður og öll innfærsla að vera framkvæmd til dags. dato við lok hvers dags.

Af þessu hlýtur að leiða að ýms störf og undirbúningur starfa verður oftlega að leysast af hendi á þeim tíma dags, sem fellur eftirlökunartíma. Su vinna lendir eðlilega á þeim, sem hafa umsjón með vinnunni, og þá einkum á forstöðumönnum deildanna. En með tilliti til að yfirvinna geti fallið algjörlega burtu í framtíðinni og með tilliti til ýmissra atriða í sambandi við eftirvinnu á skrifstofum almennt, virðist það vera í senn praktiskt og heilbriggt að þeir, sem eftirvinnan hlýtur, eða hlyti, almennast að lenda á, fái ákveðna mánaðargreiðslu fyrir hana fast ákveðna í eitt skifti fyrir öll. Er því auðveldara að fast ákveða þessar greiðslur, sem starfskiftingin er á skrifstofunni, en um tillögur í þeim efnum hefir áður verið stungið upp á (sbr. ferðaskýrslu mína 1934).

Þá virðist og það atriði koma hjer til greina, að á skrifstofum Rafmagnsveitunnar hefir eftirvinna verið unnin nokkurnvegin konstant í nokkur ár og nam t.d. 1300 kr. á mánuði s.l. mánuð, og þar sem greiðslurnar skiftast niður á tiltölulega fáa, hefir verið hjer um talsverðar tekjur að ræða fyrir þá, sem orðið hafa þessarar vinnu aðnjótandi. Virðist það þessvegna vera mjög sanngjarnt, ef kleift þætti, að láta þá menn, sem mikla yfirvinnu hafa haft, og aðhæft hafa sína efnahagslegu aðstöðu við hana, njóta þess að þeir nú allt í einu missa þessa tekjulind, þó að þetta viðhorf sje vitanlega ekki gert að leiðarvísir um ákvörðun fastagjaldsins fyrir yfirvinnuna.

/ því gleggri og ákveðnari

Með það fyrir augum, sem hjer að framan er gert að um-
talsefni, virðist vera mjög heilbriggt og hentugt að ákveðið verði
fast gjald til þeirra, sem koma til að vinna yfirvinnu að verul
leyti.

Þeir menn, sem koma þá sjerstaklega til greina við fasta
mánaðargreiðslu fyrir eftirvinnu eru, eins og nú standa sakir, eink-
þessir: Aðalbókarinn(eða stjórnandi bókhaldsdeildar), gjaldker-
inn(forstöðumaður innheimtunnar), Karl Lorusson, (umsjónarmaður
viðskiftaspjaldskrár), Jóhannes Kristjánsson(aðstoðarmaður gjald-
kera) og að nokkuru Hans Hoffmann bókarí.

Við athugun á því, hvað fasta gjaldið þyrfti að vera hát
svo báðum aðiljum veri fullnægt, vinnandanum og Rafmagnsveitunni,
hefir vírst, að ekki myndi vera fjarri lagi, að gjaldið yrði miðað
þannig kr. 150.00 á hvorn aðalbókara og gjaldkerann, kr. 60.00 á
Karl og Jóhannes hvorn, og kr. 50.00 á H. Hoffmann. Það er alveg
víst að eftirvinnan verður síst minni næstu tvo mánuði. Veldur því
einkum það, að á þá mánuði kemur skifting álesturskortanna, breyt-
ingarnar á heimtaugafærslunni og ýmislegt fleira í sambandi við upp-
gjör og reikningsbreytinguna. Kemur þetta einkum til að verða unni
af aðalbókaranum og gjaldkeranum. Myndi því áætlun um eftirvinnuna
hjá þeim fyrir nóv., des. og janúar ekki verða ofmikil kr. 200.00
miðað við þá vinnu, sem verður að inna af hendi.

Eftirvinna Hoffmanns verður yfirleitt minni en hinna og
innanskamms sennilega alveg hægt að komast af án hennar í næstu
framtíð. Væri þess vegna ef til vill rjett að láta hann njóta sjer-
stakrar aldursuppbótar í staðinn fyrir fastseftirvinnugjalds.

Á þenna hátt, sem nú hefir verið lýst, myndi fyrirkomu-
lagið á yfirvinnunni, að svo miklu leyti sem hún hverfur ekki, komast
í mun betra og heilbrigðara horf en verið hefir. Og myndu útgjöld-
in verða miklu minni eða rúnum 700 kr. á mánuði minni en áður vegna
þarrara breytinga á yfirvinnufyrirkomulaginu sjálfu.

Þess skal getið, að það, sem hjer er farið fram á, er ekk
gert ráð fyrir að haldist allt af, heldur gert ráð fyrir að hverfi
er stundir líða, og með tilliti til þess, er fastagjaldið án nokkurs
efa besta millisporið í rjetta átt.

Vera má að fyrir geti komið, að einstöku sinnum verði
aðrir, en þeir sem hjer er gert ráð fyrir, að vinna yfirvinnu, en
varla ætti það að þurfa að vera mikið, og því best að sá yfirvinna
verði greidd með tímakaupi. En vel mætti slíkt tímakaup vera lægra
heldur en það tímakaup, sem nú er goldið, þó að samræmis þyrfti vita
lega að geta við aðra um slíkan taxa. Eftirlit á þessari tímavinnu
færi fram gegn um launabókhaldið, enum það hafa verið gerðar sjer-
stakar tillögur.

Til

rafmagnsstjórans.